

Հաստատում եմ
Տնօրեն՝
Ն. Մարկոսյան
-----/ստ./
--- ----- 2022թ.

**Թեմատիկ պլան
2022-2023 ուսումնական տարի**

Առարկա՝ Հայոց պատմություն
Ուսուցիչ՝ Ա. Այվազյան
Դասարան՝ 9-րդ
Շաբաթական ժամերի քանակ՝ 2 ժամ
Տարեկան ժամերի քանակ՝ 68 ժամ

**Թեմատիկ պլանավորում
«Հայոց պատմություն»
9-րդ դասարան
Շաբաթական 2 ժամ
Տարեկան 68 ժամ**

Ներածություն		
Նպատակ	Նպաստել «Հայոց պատմություն» առարկայի 9-րդ դասարանի բովանդակային հիմնական նյութի, հայոց պատմության Նորագույն շրջանի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը:	
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանուր գծերով ներկայացնել 9-րդ դասարանի «Հայոց պատմություն» առարկայի ուսումնական տարվա ընթացքում անցնելիք նյութի ընդհանուր բովանդակությունը: • Թվարկել հայ ժողովրդի պատմության նորագույն շրջանի կարևոր իրադարձությունները (1918 թ. մայիսյան փառահեղ հաղթանակներից՝ մինչև մեր օրերը): 	
Ժամ	Էջ	Դաս
1	3-4	Ներածություն
Բաժին 1 Հայաստանի Առաջին Հանրապետությունը (1918 թ. մայիսի 28 - 1920 թ. դեկտեմբերի 2)		
Գլուխ 1 Հանրապետության ներքին կյանքը Թեմա 1 Հանրապետության կայացումը Թեմա 2 Հանրապետության ներքին դրությունը		
Նպատակ	Նպաստել Հայաստանի առաջին Հանրապետության կայացման, Բաթումի պայմանագրի, իշխանության մարմինների և բանակի ձևավորման, կրթության զարգացման մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, դիրքորոշում հայտնելու, Հանրապետության հռչակման կարևորությունը արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:	
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <p>Ներկայացնել և բացատրել Հայաստանի Հանրապետության հռչակման օրը, խորհրդանիշները, հայոց բանակի առաջին ղեկավար գործիչներին, Բաթումի հաշտության պայմանագրի կնքման մասին, Հանրապետությունում գործող քաղաքական կուսակցությունները:</p> <p>Պարզաբանել Անդրկովկասյան սեյմի լուծարման պատճառները և Հայաստանի անկախության հռչակման պատմական անհրաժեշտությունը,</p>	

արժևորել ազգային բանակի ստեղծումը պետության կայացման գործում:

Ժամ	Էջ	Պատ
-----	----	-----

1		
	7	Պատ 1. Հայաստանի Հանրապետության հռչակումը: Բաթումի պայմանագիրը

2		
	7-13	Պատ 2. Էջիսանության մարմինների ձևավորումը

2		
	16-19	Պատ 1-2. Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական դրությունը և կրթամշակութային կյանք

2		
	22-25	Պատ 3. Հանրապետության հասարակական-քաղաքական կյանքը: 1920 թ. մայիսյան ապստամբությունը

1		
	19-21	Պատ 1-2. Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական դրությունը և կրթամշակութային կյանքը

Գլուխ 2
Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դրությունը: Հայկական հարցը
Թեմա 3
Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դրությունը և Հայկական հարցը
1918-1920 թթ.

Նպատակ	Նպաստել Հայաստանի Հանրապետության միջազգային դրության և 1918-1920 թթ Հայկական հարցի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, դիրքորոշում հայտնելու, գնահատելու և արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
---------------	---

Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել Հայաստանի հարաբերությունները Քառյակ դաշինքի երկրների հետ և հայկական պատվիրակությունների կազմը, Փարիզի խորհրդաժողովի հրավիրման ժամանակը, Հայկական հարցը ներկայացնող պատվիրակությունները և նրանց միջև առկա տարաձայնությունները: Մեկնաբանել Հայաստանի հարաբերությունները նրա անմիջական հարևաններ Վրաստանի, Ադրբեջանի, Թուրքիայի և Իրանի հետ, բացահայտել Խորհրդային Ռուսաստանի կողմից Հայաստանի անկախության ճանաչման անհրաժեշտությունը, վերլուծել «Միացյալ և Անկախ Հայաստանի» հռչակագիրը:
Ժամ	Էջ	Դաս
1		
	27-30	Դաս 1. Հարաբերությունները Քառյակ միության և հարևան պետությունների հետ
2		
	31-37	<u>Դաս 2-3. Հայկական հարցը Փարիզի խաղաղության խորհրդաժողովում և Սևրի պայմանագիրը</u>

Գլուխ 3 / Թեմա 4 Հայաստանի Հանրապետության անկումը	
Նպատակ	Նպաստել Հայաստանի Հանրապետության անկման շրջանի մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր փաստերը, իրադարձությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու և գնահատելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել քննադատական շարժման ղեկավարի և նրա նպատակների մասին, թուրք -հայկական պատերազմի կարևորագույն իրադարձությունների մասին մեկնաբանել «ազգային

		<p>ուխտ>>, մեջլիս արտահայտությունները,</p> <ul style="list-style-type: none"> • բացահայտել Խորհրդային Ռուսաստանի և Քեմալական Թուրքիայի մերձեցման պատճառները
Ժամ	Էջ	Դաս
2		
	38-47	Դաս 1. Հայաստանը ռուս-թուրքական հարաբերությունների ոլորտում 1920 թ. թուրք – հայկական պատերազմը: Հայաստանի խորհրդայնացումը
1	Կրկուլթ ուն	
1	Թեմաթկ գրաթիր սշխատանք	
Բաժին 2 Խորհրդային Հայաստանը և Հայկական Սփյուռքը 1920-1945 թթ.		
Գլուխ 4 /Թեմա 5/ Հայաստանի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետությունը 1920-1922 թվականներին Թեմա 6 Խորհրդային Հանրապետության տարածքային հիմնախնդիրները 1920-1922 թվականներին		
Նպատակ	Նպաստել 1920-1922 թթ. Հայաստանի Սոցիալիստական Խորհրդային Հանրապետության, տարածքային հիմնախնդիրների մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր փաստերը, իրադարձությունները բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմա-տելու, վերաբերմունք արտահայտելու, գնահատելու կարողությունների զարգացմանը:	
Վերջնարդյունքներ	<p>Կարողանա՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել և բացատրել խորհրդային իշխանության մարմինների կազմավորումը, ԱԽՖՍՀ-ի կազմավորումը, փետրվարյան ապստամբությունը • բացատրել հեղկոմ, ռազմական կոմունիզմ, պարենմասնատրում տերմինները • հիմնավորել հեղկոմների դերը որպես իշխանության օրենսդիր և գործադիր մարմիններ, • վերլուծել փետրվարյան ապստամբության պատճառները, • հիմնավորել ԽՍՀՄ կազմավորման նշանակությունը 	
Ժամ	Էջ	Դաս

1	44-47	Դաս 1. Խորհրդային վարչակարգի հաստատումը:
2	51-57	Դաս 1-2. Հայաստանի սահմանների հարցը. Պայքար Լոռու, Ջավախքի, Նախիջևանի, Չանգեզուրի և Արցախի համար:
1	47-49	Դաս 2. Հայաստանի Սահմանադրությունը: Անդրկովկասի Խորհրդային Դաշնային Հանրապետության և ԽՍՀՄ ստեղծումը:
1		Գործնական աշխատանք
Գլուխ 5 /Թեմա 7/ Սոցիալ-տնտեսական և հասարակական-քաղաքական կյանքը Խորհրդային Հայաստանում 1922-1941 թթ.		
Նպատակ	Նպաստել 1922-1941 թթ. Խորհրդային Հայաստանում սոցիալ-տնտեսական և հասարակական-քաղաքական կյանքի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, արժևորելու և գնահատելու կարողությունների զարգացմանը:	
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> • Ներկայացնել և բացատրել տնտեսության վերականգմանն ուղղված միջոցառումները, քաղաքական բռնությունների իրականացման ժամանակաշրջանը, գոհերի ընդհանուր թիվը, ԽՍՀՄ նոր սահմանադրության ընդունման ժամանակը, հիմնական բովանդակությունը: • Մեկնաբանել ինդուստրացում, կոլեկտիվացում, կուլակ, Անհատի պաշտամունք տերմինները, բնութագրել ԽՍՀՄ նոր սահմանադրությունը: 	

Ժամ	Էջ	Դաս
1		
	63-67	Դաս 1. Տնտեսության վերականգնումը: Երկրի արդյունաբերացումը և գյուղատնտեսության կոլեկտիվացումը

1		
	68-74	<u>Դաս 2 . Հասարակական-քաղաքական կյանքը: Խորհրդային Հայաստանը՝ միութենական հանրապետություն:</u>

1		Կրկնություն
---	--	--------------------

**Գլուխ 6
Հայկական Սփյուռքը
Թեմա 8
Հայկական Սփյուռքը 1920-1945 թթ.**

Նպատակ	Նպաստել Հայկական սփյուռքի առաջացման մասին նոր գիտելիքների ձեռք բերմանը, 1920-1945 թթ. սփյուռքի հետ կապված կարևոր փաստերը, իրադարձությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, գնահատելու և արժույթը կարողությունների զարգացմանը:
---------------	--

Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել Սփյուռքի առաջացման, Լոնդոնի և Լոզանի կոնֆերանսների հրավիրման ժամանակները և հայկական պատվիրակությունների կազմը: Բացատրել սփյուռքի առաջացման պատճառները:
-------------------------	---

Ժամ	Էջ	Դաս
2		
	75-80	Դաս 1-2 . Սփյուռքի առաջացումը: Սփյուռքի հարաբերությունները Հայաստանի հետ և 1920-1930-ական թվականների ներգաղթը:

**Գլուխ 7 / Թեմա 9/
Հայ ժողովուրդը երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին /1939-1945 թթ./**

Նպատակ	Նպաստել հիտլերյան Գերմանիայի ԻՍՀՄ- ի վրա հարձակման և Հայրենական պատերազմի և դրանում հայերի մասնակցության մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր փաստերը, իրադարձությունները
---------------	--

		բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, Հայրենական պատերազմին հայերի մասնակցության դերն արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել Հայրենական պատերազմի և նրա փուլերի ժամանակագրական սահմանները, հայկական դիվիզիաները և նրանց մարտական ուղին:
Ժամ	Էջ	Դաս
2		
88	81-	Դաս 1-2. Հայ ժողովրդի ուժերի համախմբումը և մասնակցությունը պատերազմին
Գլուխ 8/ Թեմա 10 Խորհրդային Հայաստանի մշակույթը 1920-1945 թթ.		
Նպատակ		Նպաստել Խորհրդային Հայաստանի մշակույթի մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, մշակույթի զարգացման պայմանները, առանձնահատկությունները, ձեռքբերումները, գործիչների գործունեությունը համեմատելու, համադրելու, բացատրելու, բնութագրելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Բնութագրել մշակութային գործի կազմակերպման առաջին միջոցառումները, հայկական մշակույթի կարևոր ձեռքբերումները գիտության և արվեստի բնագավառներում: Արժևորել ՀԽՍՀ ԳԱ ստեղծումը:
Ժամ	Էջ	Դաս
2		
94	90-	Դաս 1. Խորհրդային իշխանության քաղաքականությունը մշակույթի բնագավառում: Կրթական համակարգի ձևավորումը
1		
98	94-	Դաս 2. Գիտությունը, գրականությունը և արվեստը
1	Կրկնություն	
Բաժին 3. Խորհրդային Հայաստանը և հայկական սփյուռքը 1945-1991 թթ.		
Գլուխ 9/ Թեմա 12/		

ՀԽՍՀ տնտեսությունը, հասարակական-քաղաքական կյանքը

Նպատակ		Նպաստել ՀԽՍՀ տնտեսության, հասարակական-քաղաքական կյանքի մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, դիրքորոշում հայտնելու, գնահատելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել տնտեսության վերականգնմանն ուղղված միջոցառումները, Ստալինյան նոր բռնությունները և դրանց հետևանքները: Պարզաբանել քաղաքական նոր բռնությունների պատճառները: Համեմատել 1930-ական և 1940-ական թվականների բռնությունները:
Ժամ	Էջ	Դաս
1		
	114-119	Դաս 1. Տնտեսությունը
1		
	119-122	Դաս 2. Հասարակական - քաղաքական կյանքը

**Գլուխ 10 /Թեմա 11/
Հայկական Սփյուռքը հետպատերազմյան շրջանում**

Նպատակ		Նպաստել 1945-1991թթ. Հայկական սփյուռքի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր իրադարձությունները, փաստերը, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, դիրքորոշում հայտնելու, գնահատելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ		Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել և բացատրել հայրենադարձության և Հայկական հարցի վերաբացման վերաբերյալ կարևորագույն փաստերը: Բացատրել Խորհրդային Հայաստանի նկատմամբ սփյուռքահայության վերաբերմունքի փոփոխության պատճառները: Թվարկել Հայկական հարցով զբաղվող միջազգային կազմակերպությունները:
Ժամ	Էջ	Դաս
1		

	107-109	Սիյուռքը և Խորհրդային Հայաստանի նոր քաղաքականությունը
1		
	109-113	Հայկական համայնքները Արևմուտքի և Արևելքի երկրներում
1		Գործնական աշխատանք
Գլուխ 11 Արցախյան շարժումը և Հայաստանի անկախացման գործընթացը Թեմա 13 Վերակառուցման քաղաքականությունը, Արցախյան շարժումը		
Նպատակ	Նպատակ է Վերակառուցման քաղաքականության, Արցախյան շարժման, Հայաստանի անկախացման գործընթացի մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր փաստերը, իրադարձությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, գնահատելու և արժորելու կարողությունների զարգացմանը:	
Վերջնարդյունքներ	<ul style="list-style-type: none"> • Կարողանա՝ • ներկայացնել և բացատրել վերակառուցման քաղաքականության ժամանակաշրջանը և դրա անհրաժեշտությունը, արցախահայության ինքնորոշման մասին, Արցախյան շարժման սկիզբը, Սումգայիթյան ողբերգության ժամանակը և գոհերի թիվը: • բացատրել Արցախյան շարժման, հայերի Ադրբեջանից բռնագաղթի պատճառները , պարզաբանել ադրբեջանական իշխանությունների դիրքորոշումը հիմնախնդրի վերաբերյալ: • ներկայացնել Սալիտակի երկրաշարժը: • արտահայտել կարծիք ՀԽՍՀ Գերագույն խորհրդի 1990 թ. մայիսյան ընտրությունների մասին, • համեմատել մայիսյան ընտրությունները նախորդ բոլոր ընտրությունների հետ : 	
Ժամ	Էջ	Դաս
1		

	123-127	Դաս 1. Վերակառուցումն ու Արցախյան պատերազմի սկիզբը
2		
	127-133	Դաս 2. Ազատագրական շարժման վերելքը
2		
	134-138	Դաս 1. Պայքար Հայաստանի անկախացման համար

**Գլուխ 12 /Թեմա 15 /
Խորհրդային Հայաստանի և Հայկական սփյուռքի մշակույթը 1945-1991թթ.**

Նպատակ	Նպաստել Խորհրդային Հայաստանի և Հայկական սփյուռքի մշակույթի վերաբերյալ գիտելիքների ձեռք բերմանը, մշակույթի զարգացման պայմանները, առանձնահատկությունները, ձեռքբերումները, գործիչների գործունեությունը համեմատելու, համադրելու, բացատրելու, բնութագրելու, արժևորելու կարողությունների զարգացմանը:
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել մշակույթին վերաբերող կարևորագույն փաստերը և գործիչներին: բացատրել մշակույթի վերելքի պատճառները:

Ժամ	Էջ	Դաս
1		
	139-143	Դաս 1 . Կրթությունը և գիտությունը
2		
	143-148	Դաս 2.3 Գրականությունը և արվեստը
1	Կրկնություն	

**Հայաստանի Հանրապետությունը և Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետությունը
 Թեմա 16 Հայաստանի Հանրապետության ամրապնդման գործընթացը:
 Թեմա 17 ՀՀ տնտեսական դրությունը:
 Թեմա 18 Հանրապետության միջազգային դրությունը և արտաքին քաղաքականությունը
 Թեմա 19 Արցախի (Լեռնային Ղարաբաղի) Հանրապետությունը**

Նպատակ	Նպաստել ՀՀ անկախության հանրաքվեի ,իշխանության մարմինների, նախագահական ընտրությունների մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը : Չարգացնել խորհրդանիշները, Սահմանադրությունը, բանակը, երկաստիճան կրթական համակարգը արժևորելու կարողությունները: Նպաստել ԼՂՀ-ի անկախության հանրաքվեի, իշխանության մարմինների, խորհրդանիշների մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը: Չարգացնել Շուշիի ազատագրումը արժևորելու հմտությունը:
---------------	---

Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ • ներկայացնել և բացատրել ՀՀ անկախության հռչակման մանրամասները, նախագահական ընտրությունները և ՀՀ առաջին նախագահի գործունեությունը: • բնութագրել Հայաստանի Հանրապետությունը: • բացահայտել Ադրբեյջանի ագրեսիան ԼՂՀ-ի դեմ:

Ժամ	Էջ	Դաս
------------	-----------	------------

2		
	150-155	Դաս 1 .Անկախ Հայաստանի Հանրապետության կերտումը

1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք
---	--	--------------------------------

3		
---	--	--

	156-169	<u>Դաս 17.1 Հայաստանը տնտեսական վերափոխումների ճանապարհին</u> 17.2. Հասարակական - քաղաքական և մշակութային կյանքը
--	---------	---

2		
---	--	--

	172-179	Դաս 18.1 . Հայաստանի Հանրապետության միջազգային ճանաչումը և արտաքին քաղաքականությունը
3		
	179-190	<u>Դաս 19.1 Հանրապետության պետականության կայացման գործընթացը</u> 19.2 Հանրապետության ներքին դրությունը

**Գլուխ 14 /Թեմա 20
Հայկական սփյուռքը 1991 թվականից մինչև մեր օրերը**

Նպատակ	Նպատակ է 1991 թվականից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածի հայկական սփյուռքի մասին գիտելիքների ձեռք բերմանը, տվյալ ժամանակաշրջանի կարևոր փաստերը, իրադարձությունները, գործիչների գործունեությունը բացատրելու, մեկնաբանելու, համեմատելու, վերաբերմունք արտահայտելու, գնահատելու և հայրենիք-սփյուռք հարաբերությունները արժորդելու կարողությունների զարգացմանը:	
Վերջնարդյունքներ	Կարողանա՝ <ul style="list-style-type: none"> ներկայացնել սփյուռքահայ գլխավոր կենտրոնները բացատրել սփյուռքահայության ներդրումների անհրաժեշտությունը ՀՀ-ի սոցիալ-տնտեսական խնդիրների լուծման գործում: 	
Ժամ	Էջ	Դաս
2		
	192-195	Դաս 1-2. Ժամանակակից Սփյուռքը: Սփյուռք – հայրենիք հարաբերությունները
9	Նախաքննական Կրկնություն	